

Xotira...

Texnika fanlari doktori, professor, taniqli olim, fidoyi inson, kolloid kimyo fanining rivojiga salmoqli hissa qo'shgan ulug` darg`alardan biri, aziz ustoz Xalqaro ekologiya va hayot xavsizligi fanlari akademiyasi akademigi Anvarxo'dja Ataxo'djayevich Agzamxo'djaev hayot bo`lganlarida bugun 8 fevral sanasida qutlug` 85 yoshni qarshu olar edilar.

1938 yil 8 fevralda tavallud topgan ulug` ustoz Anvarxo'dja Ataxo'djayevich Agzamxo'djaev uzoq yillar davomida O'zR FA ning Umumiy va noorganik kimyo institutining ilmiy faoliyati bilan yonma yon tarzda Institutning boshqaruv tizimida ilmiy ishlar bo'yicha direktor muovini lavozimida ishlab kelgan.

1988 yildan 2016 yilgacha bo`lgan davrda 28 yil davomida "Kolloid kimyo" laboratoriysi mudiri sifatida kolloid kimyo yo`nalishida chuqr izlanishlar olib borgan, fundamental va amaliy ishlari bilan ko`p yillar davomida respublikamiz va chet ellarda tan olingen ilmiy maktabga rahbarlik qilib kelgan. A.

Agzamxo'djayev dispers sistemalar fizik kimyosi va yuza xodisalari bilan bog`liq bo`lgan past- va yuqori molekulali (suvda eruvchan polimerlar va polielektrolitlar) sirt-faol moddalarning (SFM) maqsadli olinish texnologiyalari muammolarini ishlab chiqishga tatbiq etish masalalari bo'yicha ilmiy izlanish ishlari olib borgan. Agzamxo'djayev tomonidan SFMlарини tanlab olish va ularni ratsional qo'llanishi, ya`ni oldindan mo`ljallangan parametrlar asosida yangi material va sitemalar olish va ularni boshqarish, jumladan gil va ko`mir dispersiyalari, gilli burg`ilash eritmalar, strukturalangan tuproq, grunt, siljuvchi qumlar, keramik massalar, sement eritmalar, emulsiyalar, ko`piklar, lok bo`yoq sistemalari olishning ilmiy asoslari ishlab chiqilgan. Mineral va texnik dispersiyalar uchun ularning polifunksionallik ahamiyati, molekulyar massasi, eritmada turg`unlik jarayonini boshqarishdagi makromolekula konformasiyasi, maydalik darajasi, qattiq faza zarrachalarining yuza xossalari va g`ovakligi kabi mexanizmlar yechilgan. Flokulyasiya, koagulyasiya va suspenziyalarni cho`ktirish jarayonlarini boshqarish, qovushqoq moddalarini qotirish, grunt va tuproqlarda struktura hosil qilish, Orol va Orolbo`yi siljuvchi qum va tuzli turoq qumlarini mustahkamlash, mo`ljallangan xossaga ega bo`lgan mineral va ko`mir adsorbentlari, to`ldirg`ichlar, qurilish materiallari, burg`ilash eritmalarining optimal sharoitlari ishlab chiqilgan. Ilmiy natijalar asosida O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi Botanika instituti bilan hamkorlikda Ukraina ilmiy markazining STSU №R 225 "Qumni barqarorlashtirish texnikasini tadqiq etish" xalqaro loyihasi amalgalashirilgan.

A.Agzamxo'djayev rahbarligi ostida mahaliy xomashyo va sanoat chiqindilari asosida energiya tejamini ta'minlovchi yangi samarali suv va yog`li muhitda eriydigan sirt-faol moddalar, emulgatorlar, sovuq bitum emulsiyalar, yuqori qovushqoqli bitumlar, emulsion smazkalar va elim materiallari olish texnologiyalari ishlab chiqilgan;

- tuzli qum va tuproqlarni mustahkalashning samarali usullari ishlab chiqilgan, organomineral va uglegeminal sorbentlari olingan;
- mahaliy xomashyo va sanoat chiqindilari asosida har xil tabiiy va texnik dispersiyalardan flokulyant, stabilizator, adsorbent, plastifikator sifatida foydalanish uchun bir necha xil yangi sirt-faol moddalar va polielektrolitlar olingan bo'lib Na-KMS sintezi jarayonida unga PAA qo'shish yo`li bilan olingen yangi RS-1 flokulyantini Olmaliq tog`-metallurgiya kombinatining "Mis boyitish fabrikasi"da mis konsentratlarini quytirish jarayonida sanoat sinovidan o'tkazgan.
- Angren qo`ng`ir ko`miri asosida yuqori samarali ko`mir adsorbentlari olinib ular Olmaliq tog`-metallurgiya kombinatining «Kauld» ma'dan oqava suvlarini yumshatish va suvdagi natriy, kalsiy ionlaridan, xlorat, sulfatlardan PDK normasigacha tozalanishi aniqlangan hamda suv tarkibidagi mis ionlarini ajratib olishga erishilgan.

•O'zbekiston Angren qo`ng`ir va Shargun tosh ko`mirlari asosida mazut va tabiiy gaz o`rnini bosa oladigan yuqori samarali suvli ko`mir yoqilg`i suspenziyalari (SKYoS) olingan. Olingen yangi yoqilg`i SKYoS Olmaliq tog`-metallurgiya kombinati oltin ajratib olish fabrikasida nodir metall konsentratlarini quritish

agregatida sanoat sinovidan o`tkazilgan; misni rafinasiyalash jarayonida ishlatiladigan chetdan olinadigan SMS "Ayna" o`rnini bosaoladigan yangi ID preparati olindi va ushbu preparat yordamida dendrit hosil bo`lish ingibitori sifatida elektrolit tarkibidagi misni rafinasiyalash usuli ishlab chiqilgan

Bugungi kunda Agzamxo'djayev Anvarxo'dja Ataxo'djayevich yaratgan maktab o`quvchilarining 10 dan ortigi fan doktori, 20 nafardan ortig`i esa fan nomzodlari bo`lib, ulug` ustoz yaratgan ilmiy yo`nalishlarni davom ettirayotgani ustozning mangu hayot ekanligining isbotidir. Ustoz muallifligida ilmiy izlanish natijalari asosida 450 dan ziyod ilmiy maqola va 10 dan ortiq monografiyalar chop etilgan.

Shogirdlari dil ardog`ida mangu barhayot ulug` ustoz, bilim va mahorati bilan ajralib turuvchi yetuk mutaxasis kimyogar olim, ma`naviy maslahatchi, hurmatga sazovor unutilmas shaxs sifatida duolarimizda eslab turiluvchi ustoz murabbiyimiz Anvarxo'dja Ataxo'djayevich Agzamxo'djayevichni pok ruhlari shod bo`lsin.

"Kolloid kimyo va sanoat ekologiyasi" laboratoriyasi mudiri, texnika fanlari doktori, professor Eshmetov Izzat Do'simbatovich, t.f.d., prof. Jumayeva Dilnoza Jo`rayevna, t.f.d., prof. Salihanova Dilnoza Saidakbarovna, k.f.d., prof. Kuldasheva Shaxnoza Abdulazizovna, t.f.d. Eshmetov Rasulbek Jumyazovich va laboratoriya xodimlari.

Ustoz Agzamxo'djayev Anvarxo'dja Ataxo'djayevich

Ustoz Agzamxo'djayev Anvarxo'dja Ataxo'djayevich suyuq yoqilg`i olish qurilmasini sinovi jarayonida

